

KISTARCSA VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

POLGÁRMESTERE

2143 Kistarcsa, Szabadság út 48.

Telefon: (28)- 507-133 Fax: (28)-470-357

Ügyiratszám: 1694/2012.

Tárgy: Kistarcsai Internálótábor
Emlékmúzeum

Ügyintéző: Szekeres Adél Ivett

Melléklet: A kistarcsai
internálótábor rövid története

Tisztelt Polgármester Úr/Asszony!

Kistarcsa Város polgármestereként egy szép és nemes feladat megvalósítása érdekében keresem fel Önt.

Küldetésünknek tekintjük, hogy a településünkön lévő, volt internálótábor épületében egy, - az Andrássy úton található Terror Házához hasonlóan - igényes, színvonalas és esztétikus múzeumot hozunk létre, hogy ezzel a cselekedettel méltó emléket állítsunk a diktatúra áldozatainak és hőseinek.

Kistarcsa Várossal együtt e nemes ügyben kérem megtisztelő segítségét. Kérem, hogy ha települése költségvetése ezt megengedi, akkor a 11742324-15565804 számú bankszámlánkra szíveskedjen az ügy érdekében méltányosnak ítélt összeget befizetni¹. Valamint, ha tudomása van olyan személyről illetve cégről, aki szívesen hozzájárulna célunk megvalósításához, kérjük, juttassa el részére is levelünket.

Elképzeléseink szerint a tervezett múzeumban a látogatók korhűen „berendezett” cellákba tekinthetnek majd be, valamint levéltári dokumentumok alapján megismerhetik majd az itt raboskodottak történetét, az akkori politikai miliőt. Az itt készült eredeti fotográfiák alapján az érdeklődők saját szemükkel láthatják azokat a múltban történt eseményeket, melyek rávilágítanak az emberi kegyetlenségre.

A felnövekvő generációk oktatásának kiemelkedően fontos részét képezi a hagyomány ápolása és a múlt örökségeinek tisztelete, még akkor is, ha ez a múlt fájdalommal és könnyekkel teli. Emlékmúzeumunk – melyet létre kívánunk hozni - nemcsak a régmúlt rekonstruálását és az emlékezés templomát szimbolizálná és jelentené, hanem a felnövekvő generáció tanítását is, mely talán a legfontosabb mindközül. A **hagyomány**, a **kultúra** és **nemzetünk értékei** csak továbbadásuk esetén maradnak fenn. Ha gyermekeink nem ismerik meg közös gyökereinket és történelmünket, akkor kicsiny hazánk kiszáradt termőföld lesz, ahol még fű sem nő.

¹ A közlemény rovatban legyen szíves tüntesse fel: *Adomány a Kistarcsai Terror Háza Múzeum részére*

*„Az, mit ma megtanultunk,
jobban köt össze másnap.
S mire való a múltunk?
Hogy elmondjuk egymásnak.”*
Faludy György

Az internálótábor épületei 2011 márciusában kerültek a város tulajdonába. Az emlékhely felépüléséig azt tervezzük, hogy az iskolás csoportok és az érdeklődők számára **megnyitjuk a tábor kapuit**. A tiszteletet és félelmet parancsoló épületeket idegenvezetéssel járhatják majd végig a látogatók, mely alkalmat ad arra, hogy a magyar történelem e fájó korszakába bepillantást nyerjenek, hiszen az internálótábor azóta is érintetlen állapotban áll.

Terveink között szerepel, hogy a múzeum elkészüléséig művelődési házunkban egy ideiglenes kiállítást hozunk létre, melyben a levéltári dokumentumok és a táborról készült fotográfiák megtekinthetők lesznek egy – az internálás korszakának történelmét központba helyező – osztálykirándulás, rendkívüli történelemóra keretein belül. A közeljövőben nagy szeretettel várunk majd osztályokat, ezért kérem, hogy levelemet juttassa el a helyi iskoláknak és a helyi sajtónak is!

Előre is köszönöm megtisztelő segítségét!

Kistarcsa, 2012. február 28.

Tisztelettel:

Solymosi Sándor
polgármester

MELLÉKLET

A kistarcsai internálótábor rövid története

Az internálótáborban raboskodott az a Meszlényi Zoltán, akit – XVI. Benedek pápa jóváhagyásával – 2009-ben boldoggá avattak. A kommunista hatalom nem tudta megbocsátani, hogy a káptalan nem az ő szándéka szerint választott helynököt. A választás után 12 nappal, 1950. június 29-én Meszlényi Zoltán püspököt elhurcolták esztergomi lakásáról. A kistarcsai internálótáborba került, ahol a többi rabtól elkülönítve magánzárkában őrizték és kínozták. Több szemtanú egybehangzó állítása szerint, télen éjjel-nappal nyitott ablaknál volt kénytelen tartózkodni. Meszlényi Zoltán püspök ellen nem folyt semmiféle nyilvános per. Ítélet nélkül tartották fogva.

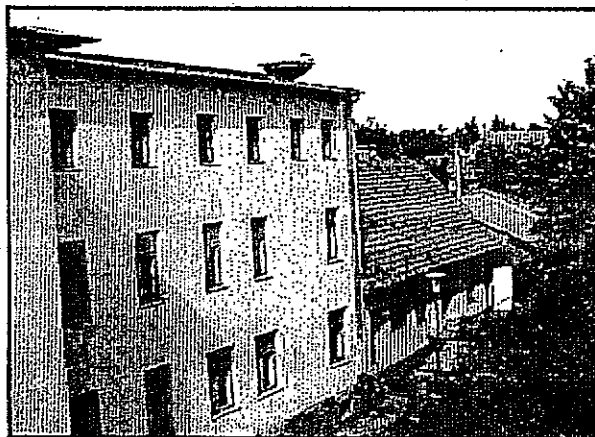

A XX-XIX. század magyar irodalom egyik legjelentősebb íróját és költőjét, József Attila barátját, Faludy Györgyöt is Kistarcsára hurcolták.

„Húsz napot töltöttem a kistarcsai internálótábor egyik hermetikusan elzárt osztályán, az úgynevezett szűrőben. Itt a rabok rendszerint néhány hétig tartózkodtak: aztán kerültek csak át a tulajdonképpeni táborba. Az emeletes priccsekkel telezsúfolt szűk kis helyiségben a nap javarészt beszélgetéssel töltöttük. A bemeszelt ablaktáblák mögött a tengerfenék félhomálya terjengett, s a zsúfoltságban óvatosan nyújtózkodó emberi végtagok úgy mozogtak, mint a polip csápja. Csak a legfelső, egész keskeny ablaktáblát nem takarta mész: mögötte őrtorony látszott, melyet még 1944-ben építettek, amikor a nyilasok több száz zsidó intellektuelt vertek itt agyon, meg egy bükkfa koronája, amely napról napra, lassan és módszeresen hullatta vörösréz színű leveleit.” (Faludy György: Pokolbéli vígnapjaim)

A tábor a vörös terror idején „kezdte meg működését”. Főként katonatiszteket és állami elöljárókat hoztak Kistarcsára. A falakon belül semmiféle átnevelés nem zajlott, csak a rabok kínzása és verése történt.

A volí internálótábor egyik irodaépülete

A Tanácsköztársaság bukását követően a Horthy csendőrség vette át a tábor irányítását, akik már átnevelő tábornak használták az épületet. A Horthy rendszerben deviánsnak definiált embereket különítették el: kommunistákat, munkakerülőket, prostituáltakat, elítélt bűnözőket. A második világháború alatt zsidókat „gyűjtöttek” össze a tábor falain belül, innen vitték tovább őket a munkatáborokba. Ezekben az időkben több ezer embert tartottak itt fogva. Ebből az okból kifolyólag, olyan –egyedi– eset is előfordulhatott, hogy egy cellában raboskodott: deportálásra váró zsidó, megbüntetett német, nyilas katonatiszt, katonaszökevény, bűnöző és cigány is.

A második világháború befejezését követően a tábort ismét bezárták, majd a Magyar Kommunista Párt hatalomra kerülése után azonnal megnyitották. A Rákosi rendszer alatt újból a rezsim ellenségei kerültek a kistarcsai internálótáborba. Főleg katolikus és protestáns papok valamint az ezer éves Magyarország arisztokratái.

1949 körül kezdték bővíteni az épületegyüttest. Ettől kezdve az ÁVH vette át az uralmat. Kialakítottak egy női fogházat, amit egy kerítéssel választottak el a tábor többi részétől. Ezekben az időkben raboskodott itt: Kádár János, Csurka István, Szálasi Ferencné és az Andrásy család több női tagja is.

Egy kis időre bezárták a tábort, majd az 1956-os események után újra megnyitották. 1957-től tartalékos rendőrkiképző iskolaként működött tovább. A rendszerváltást követően a harmadik világ országaiból menekült embereket helyezték el itt.

2011-re az ingatlan Kistarcsa Város Önkormányzatának tulajdonába került.